

Az esély repertórium – 2006

TANULMÁNYOK

- Bass László: Egy év – szociális problémák változásai egy hátrányos helyzetű kistérségben 2006/4/21–47
- Budai István–Csoba Judit–Goldmann Róbert: A szociális képzések magyarországi fejlődésének főbb állomásai 2006/2/49–70
- Esping-Andersen, Gösta: Ismét a Jó Társadalom felé? 2006/6/3–27
- Gyulavári Tamás–Krémér Balázs: Miért áttekinthetetlen a pénzbeli szociális ellátások rendszere? 2006/2/29–48
- Koeva, Stefka–Bould, D. Sally: Dolgozó és gondoskodó nők a kommunizmus alatt és után Bulgáriában 2006/5/3–19
- Koncz Katalin: Nők a parlamentben: támogató intézkedések hiányában távolodás Európától 2006/6/44–61
- Kőnig Éva: Adósságkezelés: sikerek és kudarcok 2006/1/3–29
- Kulcsár Gábor: A munkaerő területi mobilitását akadályozó tényezők 2006/3/61–84
- Laki László: A generációs reprodukció néhány jellegzetessége a lemaradó térségekben 2006/2/4–28
- Lakner Zoltán: A családpolitika rendszere 2006/3/85–109
- Offe, Claus: Szociális védelem szupranacionális összefüggésben 2006/3/30–60
- Sik Endre–Simonovits Bori: A diszkrimináció-tesztelés módszeréről 2006/4/72–85
- Dr. Sinkó Eszter: Értékrendváltás az egészségügyben 2006/6/28–43
- Tomka Béla: Rászorultsági elv vagy általános szociális jogok? 2006/5/20–42
- Tóth Edit: A terepgyakorlatok hatása a szakmai identitás alakulására a szociálpedagógus képzésben 2006/1/30–46
- Voszka Éva: Százezer vagy tízmillió? A rászorultak körei 2006/4/3–20
- Zolnay János: Kényszerek és választások. Oktatáspolitikai és etnikai szegregáció Miskolc és Nyíregyháza általános iskoláiban 2006/4/48–71

NEMZETI CSELEKVÉSI TERV

- Bánfalvi István–Havasi Éva–Ulicska László: Bemutatkozik a METHOD 2006/3/25–29
- Eszik Zoltán: A Nemzeti Cselekvési Terv és a Biztos Kezdet Program 2006/3/18–24
- Taller Ágnes: Nemzetközi szeminárium a falu- és tanyagondnoki szolgáltatásról 2006/3/12–17
- Vajda Györgyi: Az Európai Unió társadalmi kirekesztődés elleni nyitott koordinációs együttműködésében való magyar részvétel és a Nemzeti Cselekvési Terv a Társadalmi Összetartozásért 2006/3/4–11

MAGYAR VALÓSÁG

- Hegedüs József: Lakáspolitikai és lakáspiaci – a közpolitika korlátai 2006/5/65–100
- Lakner Zoltán: A magyar lakáspolitikai társadalmi hatásai 2006/5/55–64
- Mádi László: Otthonteremtés és társadalompolitika 2006/5/43–54
- Mózer Péter: Társadalmunk jövedelmi–munkaerő-piaci helyzete 2006/4/101–121

SZOCIÁLIS MUNKA

- Bányai Emőke: A szociális munka szupervíziója történeti megközelítésben 2006/4/86–100
- Budai István: Megközelítések a szociális munkás-képzés fejlesztéséhez I. 2006/6/62–88
- Bugarszki Zsolt: A közösségi pszichiátriai ellátásról 2006/1/67–73
- Goldmann Tamás–Varga Veronika: Rendhagyó esettanulmány a támogatott foglalkoztatás tárgy köréből 2006/1/74–81

Gomory Tomi–B. Erdős Márta–Kelemen Gábor: Kényszer vagy együttműködés? 2006/5/101–129

Parton, Nigel–O’Byrne, Patrick: Mi a konstruktív szociális munka? 2006/1/47–66

Pataki Éva: A minőségbiztosítás: gyógymód, avagy szépségtapasz? 2006/6/89–103

GYERMEKVÉDELEM

Gyermekszegénység Elleni Nemzeti Program. Rövid Program 2006/2/71–108

INTERJÚ, RIPORT

Polai Bernadett: Önkényesen elfoglalt lakás kiürítése gyámhivatali eljárás keretén belül 2006/2/109–113

Takács István Gábor: Tudományos drogmítoszok (Interjú Peter Cohennel) 2006/1/82–88

KÖNYVEKRŐL, FOLYÓIRATOKRÓL

Cora Zoltán: Európa mint a szociálpolitika kísérleti terepe? 2006/3/116–121

Csibra István: Ostinato 2006/6/118–120

Husztai Éva: Tudományos munka a Debreceni Egyetem Egészségügyi Főiskolai Karán 2006/4/122–125

Kelemen Gábor: Reflexív gondolkodás a szociális munkában 2006/1/89–92

Kelemen Gábor: Szociálhigiéné és alkoholpolitika 2006/6/104–112

Muraközy Balázs: Miért betegebbek a szegény gyerekek? 2006/6/113–117

Póti Viktória: Program a jóléti állam átalakítására 2006/2/116–120

Szabó Emese Zsóka: Identitásról és előítéletről 2006/5/130–132

Szabó Gábor: A titokzatos emberi tényező határai 2006/4/126–130

Szikra Dorottya: Új ablak a magyar szociális ellátások történetére: Fajüldözés és szociálpolitika a legújabb kutatások alapján 2006/3/110–115

Szoboszlai Katalin: Bizalmas kapcsolatok és szolidaritás 2006/2/121–123

HÍREK, INFORMÁCIÓK

2006/2/124–127

2006/3/122–124

2006/6/121–124

BÚCSÚZÁS

Györi Péter: Elment Mezei György 2006/2/114–115

Összeállította: Csibra Márton

Támogassa személyi jövedelemadójának második egy százalékával a bűnmegelőzési programokat. Köz célú felajánlását az 1294 technikai számon teheti meg.

A társadalmi bűnmegelőzés érdekében végzett munka közhasznú tevékenység, ezért 2007-ben is lehetőség van arra, hogy magánszemélyek a személyi jövedelemadójuk második egy százalékát (az első 1% civil-szervezetek részére ajánlható fel) a társadalmi bűnmegelőzés céljára felajánlják. A köz célú felajánlásból befolyt összeget az Országos Bűnmegelőzési Bizottság helyi bűnmegelőzési programok pályázati támogatására kívánja fordítani.

Abstracts

FERENC BABUSIK: Roma in Hungary – structural trap and exclusion

The demographic structure, regional location, health status, educational, social and economical indicators of Hungarian Roma population are examined like a coherent system in this paper.

The age structure of Roma is differing from the majority significantly, the demographic productivity and the mortality of Roma are high and the average life expectancy is ten years shorter than the majority. This age structure and life expectancy evoking the Third World are explicable with bad health indicators of Roma. This health indicators are resulted by poverty factors.

The index of the income per capita shows the stupendous diversification of the Roma population; we find more than twenty times difference between the bottom and the supreme income decade, in addition the bottom seven-eight decade are living under the subsistence wage and the the bottom five decade in deep poverty.

The fundamental reasons of the poverty, unemployment and the low educational level are structural disadvantages; area pattern and economical structure. The majority of Roma is deeply unprivileged caused by structural reasons and segregated furthermore. The facts of structural disadvantages, the exclusion from the labor market and the strong segregation became mutual enhanced processes

KATALIN KELEMEN: The Hungarian Constitutional Court and the protection of national and ethnic minorities

The essay examines the protection of national and ethnic minorities in Hungary as a note to the recent decisions of the Hungarian Constitutional Court, describing also the historical and legislative context. In the first part the author comments the two most recent decisions (of September and December 2005) on this subject, then presents the historical context and the actual situation of national and ethnic minorities in Hungary, as well as a resume of the decisions of the European Court of Human Rights related to the violation of the prohibition of discrimination (Art. 14 of the Convention) by Hungary. This part is followed by a short presentation of the Hungarian Constitutional Court, the most well-known of the constitutional courts of the last generation, that helps to understand the relevance of its decisions in the Hungarian law system. Finally, the author briefly analyses the case-law of the Court concerning equal protection and comments the cases filed by the European Roma Rights Center.

LÍDIA BERSZÁN: Coping strategies of families with disabled children in Romania

Families having children with disabilities can face their situation due to their personal/personality resources, their environment or with the help of social services. The study is looking for protective factors and solutions, which are helpful for parents in finding successful coping strategies. It also examines risk factors, which usually lead to lack of balance in the family life and makes coping difficult.

ÉVA SZOLÁR: Roma's Poverty. Roma Policy in Romania and its selective nature

The study is a critical analysis on the Romanian Roma policy including the governmental strategies for improving the Roma's life conditions. First the author introduces the crucial points in traditional Roma research and presents the difficulties stemming from the unreliable data concerning their proportion within the whole population, their social-demographic features. The connection between these difficulties and the political decisions affecting the Roma population is emphasized. Then the symptoms and causes of poverty among the Roma population and the efforts to alleviate poverty is examined. Finally the logic of governmental macro strategy, the characteristic problem areas, the easing and problem solving measures and their efficiency is discussed. The criteria of the accessibility to social benefits is examined as well. Based on the analyses carried out the concluding part reconsiders the basic hypothesis: the governmental political initiatives and the existing social provisions are inappropriate to meet the special needs of this ethnic group.

ISTVÁN BUDAI: Approaches to the development of social work education II.

This is the second piece of three closely interrelated studies that investigate the basic questions of social work education: what, why, how, and in which framework can we teach social work. The analysis is based partly on theoretical research in the related scientific literature, and partly on the achievements of professional debates in different Hungarian and international - mostly European – forums. The first study examined some issues of the professional knowledge and competence-based education (Approaches to the development of social work education I., Budai 2006).

The present study, using mainly German and British literature, tries to give theoretical answers to the following questions: what kind of learning methods, strategies and tools should be adapted in the education in order to make our students well prepared for their future tasks as social workers. The central issue in this paper is the „how”: how should we teach and how can the students obtain the necessary relevant and convertible knowledge, professional competencies, personality and professional identity that are needed in facing the challenges of our age.

Contents

Studies

Ferenc Babusik: Roma in Hungary – structural trap and exclusion

Katalin Kelemen: The Hungarian Constitutional Court and the protection of national and ethnic minorities

Social Policy in Romania

Éva Szolár: The Roma's poverty. Roma policy in Romania and its selective nature

Lídia Berszán: Coping strategies of families with disabled children in Romania

Social work

István Budai: Approaches to the development of social work education II.

Review

Balázs Muraközy: Racial attitudes and opinions about welfare programs (Martin Gilens: "Race Coding" and White Opposition to Welfare, *The American Political Science Review*, Vol. 90, No. 3 (Sep., 1996), pp. 593–604)

Krausz Éva: Textbook on the assistance to mentally handicapped old people

Abstracts

Szerzőink figyelmébe!

1. A beküldött és a lap jellegének megfelelő írásokat szakértők bevonásával a Szerkesztőbizottság bírálja el.

2. A közlésre benyújtott tanulmány még nem publikált és más folyóiratnál elbírálás alatt nem lévő, eredeti írásmű lehet.

3. A tanulmány szövegét nyomtatott kéziraton kérjük leadni, A/4-es méretű papíron, széles margóval, dupla sorközzel. A tanulmányt kérjük e-mailban is elküldeni a szerkesztőség címére.

4. A szöveg első lapja a címlap, amelyen a szerző(k) neve, foglalkozása, végzettsége, munkahelyének megnevezése, e-mail címe a cikk címe (alcíme) szerepeljenek és az esetleges köszönetnyilvánítások *-gal jelölt lapalji jegyzetben.

5. A szövegtörzshöz csak olyan lábjegyzetek kapcsolódjanak, amelyek a főszöveghez fűznek megjegyzéseket, kiegészítéseket stb. Pusztán irodalmi hivatkozásokat tartalmazó lábjegyzetek ne legyenek. A lábjegyzeteket lapalji jegyzetként kezeljük. Az irodalmi hivatkozások a főszövegben szerepeljenek a következő formában:

– ha a hivatkozott mű szerzője szerepel a szövegben, a név után zárójelben legyen a hivatkozott mű megjelenésének éve és szükség esetén a hivatkozott oldalszám(ok), pl.: Piroska (1999: 15–16),

– egyéb esetekben (idézet stb.) zárójelben szerepeljen a szerző(k) neve, a megjelenés éve és szükség esetén a hivatkozott oldalszám(ok), pl.: (Tóbiás–Benedek 1999: 13),

6. A szövegben szereplő táblázatokat számozva, címmel ellátva kérjük. A táblázatok címe, az oszlopok és sorok megnevezése, a magyarázatok a cikk nyelvén íródjanak. Nem fogadjuk el tehát az adatelemző, adatfeldolgozó programokból kikerült nyers, szerkesztetlen, a szövegbe pusztán beillesztett táblázatokat. Amennyiben a szerző ábrát kíván közölni, ezt külön lapon, a kívánt formában megrajzolva kérjük leadni.

7. A szövegtörzs után, külön lapon kezdve kérjük az irodalomjegyzéket. Az irodalomjegyzék a szerzők neve szerint szigorú betűrendben tartalmazza a szövegtörzsben és a lábjegyzetben hivatkozott teljes irodalmat olyan módon, hogy a szövegbeli hivatkozásokat az irodalomjegyzékben azonosítani lehessen. Az irodalomjegyzék ne tartalmazzon a szövegben nem hivatkozott művet. Az irodalmi hivatkozások három alapformája a következő:

– könyv: szerző(k), a megjelenés éve: a mű címe, a kiadás helye: a kiadó neve,

– folyóiratcikk: szerző(k), a megjelenés éve: a cikk címe, a folyóirat neve (az évfolyam sorszáma), a szám sorszáma, a cikk kezdő és befejező oldalszáma,

– gyűjteményes kötetben szereplő cikk: a szerző(k) neve, a megjelenés éve: a cikk címe, In: a gyűjteményes kötet szerkesztőjé(i)nek neve (szerk. vagy ed(s), vagy Hrsg.), a kötet címe, a kiadás helye: a kiadó neve, a hivatkozott írásmű kezdő és utolsó oldalszáma.

8. Külön lapon kérjük mellékelni a tanulmány legfeljebb 200 szót tartalmazó tartalmi összefoglalóját (abstract) magyar és angol nyelven.

F E L H Í V Á S

A sulinova Kht. Országos Oktatási Integrációs Hálózat
részvételi lehetőséget hirdet

**„A szociális szakma eszközei a hátrányos helyzetű tanulók
iskolai sikerességének támogatására” című**

TÉRÍTÉSMENTES KÉPZÉSRE

A képzés célja:

A szociális ellátó intézményekben dolgozók ismereteinek bővítése a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a romák helyzetével kapcsolatosan abból a célból, hogy támogassák az iskolák deszegregációs, illetve a pedagógiai munka minőségét emelő törekvéseit, az egyenlő bánásmód megvalósítását. A képzés kiter a társadalmi alrendszerek összefüggéseire, az integráció-szegregáció fogalmára. A résztvevő a gyermeki jogokat, a gyermekvédelmi jogszabályokat új nézőpontból tekinti át. A képzés érinti az utóbbi évek oktatáspolitikai változásait, a másság témakörének szociálpszichológiai terminusait, a segítő folyamat kommunikációját.

A képzés formája:

A képzéseket tréningformával kívánjuk élményszerűvé tenni. A képzést a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet S-14-111/2006 szám alatt minősített továbbképzési programként nyilvántartásba vett. (A megítélt továbbképzési pontérték: 30 pont.) A képzés eredményes teljesítését igazoló tanúsítványt azon résztvevőknek tudjuk kiállítani, akik a képzés 80%-án jelen vannak.

A képzés célcsoportja:

Képzésünket a helyi gyermekjóléti szolgálatok munkatársainak, családgondozóknak, gyermekvédelmi ügyintézőknek ajánljuk. Várjuk azon szociális munkások, segítők, mentálhigiénés munkatársak jelentkezését is, akik kiemelten foglalkoznak az iskola ügyeivel, a hátrányos helyzetű tanulókkal.

A képzés:

- ingyenes (kivéve az útiköltséget),
- háromnapos, bentlakásos, teljes ellátással,
- gyakorlatorientált, sajátélményű elemeket használó tréningformában zajlik.

A képzések megvalósításának helye és ideje:

A regisztrációt követően a jelentkezőket értesítjük a képzés időpontjáról (2007. tavasz és nyár). A program lebonyolításának helyszíne várhatóan a jelentkezőhöz legközelebbi megyeszékhely vagy a főváros egyik szállodája.

Jelentkezés módja:

Jelentkezni 2007. március 20-ig a sulinova honlapjáról (www.sulinova.hu) letölthető szándéknyilatkozat benyújtásával lehet. A képzéssel kapcsolatban felmerült kérdésekkel további információért Péter Oliviahhoz fordulhatnak a következő elérhetőségeken: tel.: 06-1-346-7124, e-mail: opeter@merlin.hu

Szupervízor szakirányú továbbképzés az ELTE-n

2007 szeptemberétől az ELTE TáTK Szociális Munka és Szociálpolitika Tanszéke szupervízió szakirányú továbbképzést hirdet. (A képzést sikeresen elvégzők szupervízor oklevelet kapnak.)

A szociális munka jelenlegi hazai helyzetét figyelembe véve az általunk meghirdetett képzés során a szupervízióknak mind az európai, mind az amerikai modelljét bemutatjuk és oktatjuk.

A képzés négy féléves, a konzultációk a szorgalmi időszakban heti egy napot (péntek vagy szombat, 10–18 óráig) vesznek igénybe.

A képzésben való részvétel feltételei:

- Főiskolai vagy egyetemi szociális jellegű képzettség, valamint legalább 3 éves szociális szakmai gyakorlat, illetve ettől eltérő egyetemi végzettség, ebben az esetben legalább 5 éves, folyamatos szociális szakmai gyakorlat. A felvételnél előnyt jelent a szociális szakmák területén szerzett szupervízori tapasztalat.

- A hallgatónak a képzéssel párhuzamosan szupervízori munkát kell végeznie, ezen alapul a szakdolgozati munka is.

Mivel a szupervízióknak mindkét modelljét tanítjuk, szupervíziós gyakorlatnak tekintjük

- a külső intézményben vezetett egyéni, csoport, ill. team-szupervíziót, esetmegbeszélő csoportot
- a tereptanári munkát
- a saját intézményben, munkahelyi vezetőként, kollegák számára biztosított rendszeres segítő beszélgetéseket
- a felsőfokú szociális képzésekben, oktatási helyzetben nyújtott szupervíziót.

A képzés tandíja 150.000 Ft/ félév.

A jelentkezési lap letölthető a Tanulmányi Hivatal honlapjáról:
http://www.tatk.elte.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=50&Itemid=69

A jelentkezési laphoz egy szakmai önéletrajzot is csatolni kell, mely tartalmazza a jelentkező szupervíziós gyakorlatával kapcsolatos legfontosabb információkat is.

Jelentkezési határidő: 2007. június 15.

További információk a kar honlapján (www.tatk.elte.hu), illetve a következő címen kaphatók: banyaiemo@ludens.elte.hu

SULINOVA
Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht.

Magyarország célba ér

SZÁZADVÉG

ÚJ FOLYAM 42. SZÁM 2006. 4. SZÁM

Tartalomjegyzék

Pártbeszéd

Szűcs Zoltán Gábor: Történelem és politika az önkormányzati vitában. Az 1990. évi önkormányzati törvény vitájának diszkurzív elemzése

Hegedűs Dániel: Morál néne esete a hamis realistával...

Erkölc és politika viszonya 2002 után a magyar politikai gondolkodásban

Párharc

Zeidler Miklós: A modern sport a nemzet szolgálatában a 19. századi Magyarországon

Szegedi Péter: „A gyűlölet tengere.” A Debrecen-Nyíregyháza futballrivalizálás születése

Fogalomtár

Keller Márkus: Fogalmak és határaik. A Bildungsbürgertum és az értelmiség fogalmának összehasonlító vizsgálata

WWW.SZAZADVEG.HU